

Radni list „Crkva“

Navedene ulomke potrebno je izrezati tako da svaka osoba može dobiti jedan ulomak.

1.

Govoriti o Crkvi znači govoriti o našoj majci, o našoj obitelji. Crkva nije neka institucija koja je samoj sebi svrha ili neko privatno udruženje, neka nevladina organizacija, niti je se smije svoditi na kler ili Vatikan. "Crkva smatra...". Ali Crkva to smo svi mi. "O kome ti to govoriš?" "Pa o svećenicima...". A tako, ali svećenici su dio Crkve, ali Crkva to smo svi mi! Ne ograničavaj je na svećenike, biskupe, Vatikan... Oni su, istina, dio Crkve, ali Crkva smo svi mi, svi smo obitelj, svi pripadamo majci. (Papa Franjo, Kateheza na općoj audijenciji 18. lipnja 2014.)

2.

A Crkva je mnogo šira stvarnost, koja je otvorena čitavom svijetu i koja ne nastaje u nekom laboratoriju – Crkva nije nastala u laboratoriju – nije nastala iznenada. Isus ju je osnovao ali je to narod koji ima iza sebe dugu povijest i njezini počeci sežu mnogo dalje od samog Krista

Prva važna datost je: počevši od Abrahama Bog stvara jedan narod da nosi njegov blagoslov svim obiteljima na zemlji. I u tome narodu se rađa Isus. Bog je taj koji stvara taj narod, tu povijest, Crkvu na putu, i ondje se rađa Isus, u tome narodu.

Drugo: nije Abraham taj koji okuplja oko sebe jedan narod, već je Bog taj koji stvara narod sâm Bog kuca Abrahamu na vrata i kaže mu: otiđi iz svoje zemlje, kreni na put i ja ću od tebe učiniti veliki narod. To je početak Crkve i u tome narodu se rađa Isus.

Tako Bog oblikuje jedan narod sa svima onima koji slušaju njegovu riječ i koji kreću na put, uzdajući se u njega. To je jedini uvjet: uzdati se u Boga. Ako se uzdaš u Boga, slušaš ga i krećeš na put, ti time tvoriš Crkvu.

Kada je pozvao Abrahama, Bog je kanio stvoriti narod blagoslovljen njegovom ljubavlju i narod koji nosi njegov blagoslov svim narodima na zemlji. Taj se naum ne mijenja, nego se neprestano ostvaruje. U Kristu je imao svoju puninu i Bog taj naum i danas nastavlja ostvarivati u Crkvi. (Papa Franjo, Kateheza na općoj audijenciji 18. lipnja 2014.)

3.

Crkva postupa poput Isusa. Ne dijeli teorijske pouke o ljubavi, o milosrđu. Ne širi u svijetu neku filozofiju, neki put mudrosti... Kršćanstvo je zasigurno i sve to, ali ne prvenstveno već posljedično, indirektno. Majka Crkva, poput Isusa, uči primjerom, a riječi služe tome da objasne smisao njenih čina.(...)

Crkva majka nas uči davati jesti i piti onome tko je gladan i žedan, odjenuti onoga koji je gol. A kako to čini? Čini to primjerom mnogih svetaca i svetica koji su sve to činili na uzoran način; ali ona to čini i primjerom nebrojenih očeva i majki, koji svoju djecu uče da je ono što je nama suvišno namijenjeno za onoga koji nema ni ono nužno.

Crkva majka uči biti blizu onih koji su bolesni. Koliki su samo sveci i svetica služili Isusu na taj način! I koliko samo jednostavni muškarci i žene, svakoga dana, vrše to djelo milosrđa u nekoj bolničkoj sobi, ili domu za umirovljenike, ili u vlastitom domu, dvoreći neku bolesnu osobu.

(...) Majka Crkva uči biti blizu onome tko je u zatvoru...Milosrđe nadilazi svaki zid, svaku barijeru, i uvijek donosi u zatvor ljudsko lice. Milosrđe je to koje mijenja srce i život, koje može preporoditi neku osobu i omogućiti joj da se ponovno uključi u društvo.

Majka Crkva uči biti blizu onoga koji je napušten i umire potpuno sam. To je ono što je činila blažena Terezija na ulicama Kalkute; i to je ono što su činili i čine mnogi kršćani koji se ne boje primiti ruku onoga koji napušta ovaj svijet. I ovdje milosrđe daje mir onome koji umire i onome koji ostaje, daje nam čuti da je Bog veći od smrti. (...)

Draga braćo i sestre, Crkva je majka koja uči svoju djecu djelima milosrđa. Ona je naučila od Isusa taj put, naučila je da je to bitno za spasenje. Nije dovoljno ljubiti onoga koji nas ljubi. Isus kaže da to čine pogani. Nije dovoljno činiti dobro onome koji nama čini dobro. Da bismo promijenili svijet na bolje treba činiti dobro onome koji nam ne može uzvratiti, kao što je učinio Otac s nama kada nam je dao Isusa.(...)

Kako je lijepo živjeti u Crkvi, u našoj majci Crkvi koja nas uči tim stvarima kojima je nju naučio Isus. Zahvaljймо Gospodinu, koji nam daje milost da imamo Crkvu za majku, koja nas uči putu milosrđa, a to je put života. Budimo zahvalni Gospodinu. (Papa Franjo, Kateheza na općoj audijenciji, 10. rujna 2014.)

4.

Crkva je jedna jer ima svoje ishodište u Bogu Trojedinom, otajstvu jedinstva i punog zajedništva. (...) Prvu utjehu nam pruža činjenica da je Isus mnogo molio za jedinstvo učenika. To je molitva Posljednje večere, Isus je usrdno molio: "Oče, da budu jedno". Molio je za jedinstvo i to je učinio upravo neposredno uoči muke, kada se pripremao prinijeti čitav svoj život za nas. (...) "Da svi budu jedno kao što ti, Oče, u meni i ja u tebi, neka i oni u nama budu da svijet uzvjeruje da si me ti poslao" (Iv 17, 21). Crkva je od samih početaka nastojala ostvariti taj naum do kojeg je Isusu toliko stalo. Djela apostolska nas podsjećaju kako su se prvi kršćani isticali po tome što su bili "jedno srce i jedna duša" (Dj 4, 32); apostol Pavao, zatim, opominje svoje zajednice da ne zaborave da su "jedno tijelo" (1 Kor 12, 13). (Papa Franjo, Kateheza na općoj audijenciji, 27. kolovoza 2014.)

5.

Crkva je sveta, jer joj je temelj Isus Krist, oživljava je njegov Duh Sveti, ispunjava njegova ljubav i njegovo spasenje. Istodobno, međutim, ona je i sveta i sačinjena od grešnika, svih nas, grešnika, koji svakoga dana doživljavamo iskustvo vlastite slabosti i vlastitih bijeda.

Bog želi da rastemo u sposobnosti uzajamnog prihvaćanja, praštanja i ljubavi, kako bismo sve više bili slični njemu koji je zajedništvo i ljubav. U ovome se krije svetost Crkve: da prepoznamo da smo na Božju sliku, ispunjenu njegovim milosrđem i njegovom milošću.

Molimo iskreno oprostjenje za sve one prigode u kojima smo bili razlogom podjele ili nerazumijevanja u našim zajednicama, duboko svjesni da se do zajedništva ne može doći drukčije osim kroz stalno obraćenje. A što je obraćenje? Obratiti se znači moliti Gospodina za milost da ne ogovaram, da ne kritiziram, da ne širim glasine i ne bavim se naklapanjima, da svima želim dobro. To je milost koju nam Gospodin daje. To znači obratiti srce. (Papa Franjo, Kateheza na općoj audijenciji, 27. kolovoza 2014.)

6.

„Kada ispovijedamo svoju vjeru mi kažemo da je Crkva "katolička" i "apostolska". (...)

Katolička znači sveopća. Potpunu i jasnu definiciju dao je jedan od crkvenih otaca iz prvih stoljeća, sveti Ćiril Jeruzalemski, kada kaže: "Katolička Crkva se zove zato što se nalazi po cijelome svijetu, od jednog kraja do drugoga; zato što posvuda i pravovjerno naučava sve istine koje su na korist ljudima kako bi došli do spoznaje i zato što te dogme uče o svim vidljivim i nevidljivim stvarnostima, na nebu i na zemlji" (Kateheza XVIII, 23).

Očiti je pokazatelj katoliciteta Crkve činjenica da ona govori sve jezike. A to nije ništa drugo već plod Pedesetnice (usp. Dj 2, 1-13): Duh Sveti je, naime, osposobio apostole i čitavu Crkvu da radosnu vijest spasenja i Božje ljubavi pronesu do svih i sve do nakraj zemlje. (...) Božju se riječ danas čita na svim jezicima, svi imaju Evanđelje na svom jeziku, da ga mogu čitati.“ (Papa Franjo, Kateheza na općoj audijenciji 17. rujna 2014.)

7.

„Ako je Crkva rođena katolička, to znači da je rođena kao "izlazeća" Crkva, da je misionarska. Da su apostoli ostali tamo u dvorani Posljednje večere i da nisu izašli pronositi evanđelje Crkva bi bila samo Crkva onog naroda, onoga grada, one dvorane Posljednje večere. Ali svi su izašli po svijetu, od samog trenutka rađanja Crkve, od trenutka kada je na njih sišao Duh Sveti. I zato je Crkva od samog svog postanka "izlazeća" Crkva, to jest misionarska. To je ono što želimo reći kada je nazivamo apostolskom, jer je apostol onaj koji donosi radosnu vijest Isusova uskrsnuća. Taj nas izraz podsjeća da Crkva, na temelju apostolâ i u kontinuitetu s njima – apostoli su ti koji su išli i osnivali nove Crkve, postavljali nove biskupe i tako u čitavom svijetu, u kontinuitetu.

Biti dijelom apostolske Crkve znači biti svjesni da je naša vjera usidrena u navještaj i svjedočenje sâmih Isusovih apostolâ – ona je usidrena ondje, dug je lanac koji se proteže od tamo –; i stoga se osjećati uvijek pozvanima, osjećati se poslanima, u zajedništvu s nasljednicima apostolâ, naviještati, srcem punim radosti, Krista i njegovu ljubav čitavom čovječanstvu.“ (Papa Franjo, Kateheza na općoj audijenciji 17. rujna 2014.)

8.

„Mi nismo izolirani i nismo kršćani na pojedinačnoj osnovi, svaki za sebe: naš je identitet pripadnost! Mi smo kršćani zato jer pripadamo Crkvi. To je kao neko prezime: ako je ime "ja sam kršćanin", prezime je "pripadam Crkvi".

Kršćanin je dio naroda koji postoji od davnine. Kršćanin pripada narodu koji se zove Crkva i ta Crkva ga čini kršćaninom, na dan krštenja, a zatim kroz katehezu i tako redom.“ (Papa Franjo, Kateheza na općoj audijenciji 25. lipnja 2014.)

9.

„Ali nitko, nitko, ne postaje kršćanin sam od sebe. Ako vjerujemo, ako znamo moliti, ako poznajemo Gospodina i možemo prihvatiti njegovu riječ, ako ga osjećamo bliskim i prepoznamo ga u braći to je zato jer su drugi, prije nas, tu vjeru živjeli i zatim je prenijeli nama, njoj nas poučavali.

Vjeru smo primili od naših otaca, od naših predaka, i oni su nas vjeri učili.

Eto, to je Crkva: velika obitelj, u koju pojedinac biva primljen i uči živjeti kao vjernik i učenik Gospodina Isusa hod u vjeri moguć je ne samo zahvaljujući drugim osobama, već zajedno s drugim osobama.“ (Papa Franjo, Kateheza na općoj audijenciji 25. lipnja 2014.)

10.

„...tko nam pomaže prepoznati da je Isus Riječ istine, Jedinorođeni Sin Boga Oca? Sveti Pavao uči da "nitko ne može reći: 'Gospodin Isus' osim u Duhu" (1 Kor 12, 3). Dakle, upravo nam Duh Sveti, dar Krista Uskrsloga, pomaže spoznati Istinu. Isus ga naziva "Tješiteljem" (Paraklit), to jest "onim koji nam pritiječe u pomoć", koji je uz nas da nas podupire na tome putu spoznaje; a tijekom Posljednje večere, Isus uvjerava svoje učenike da će ih Duh Sveti poučiti svemu i dozivati im u pamet njegove riječi (usp. Iv 14, 26).

Kako nas to Duh Sveti u našem životu i životu Crkve vodi prema istini? Prije svega tako da podsjeća i utiskuje u srca vjernika riječi koje je Isus rekao i, upravo po tim riječima, Božji zakon – kako su ga naviještali starozavjetni proroci – biva upisan u naše srce i postaje u nama vrijednosno načelo u donošenju naših odluka i načelo kojim se vodimo u svakodnevnom djelovanju, postaje životno počelo. Ostvaruje se tako veliko Ezekielovo proroštvo: "Očistit ću vas od svih vaših nečistoća i od svih kumira vaših. Dat ću vam novo srce, nov duh udahnut ću u vas!... Duh svoj udahnut ću u vas da hodite po mojim zakonima i da čuvate i vršite moje naredbe" (36, 25-27). Naime, izvor svih naših djela je duboko u nama: srce je to koje se treba obratiti Bogu, a Duh Sveti preobražava naše srce ako mu se otvorimo.“ (papa Franjo, Kateheza na općoj audijenciji 15. svibnja 2013.)

11.

„Duh Sveti, pak, kao što obećava Isus, uvodi nas "u svu istinu" (Iv 16, 13); vodi nas ne samo prema susretu s Isusom, puninom Istine, već nas vodi "u" Istinu, odnosno pomaže nam ući u sve dublje zajedništvo sa samim Isusom, dajući nam spoznati Boga. A to ne možemo postići vlastitim silama. Ako nas Bog ne prosvjetljuje iznutra, naš kršćanski život bit će površan. Crkvena predaja govori da Duh istine djeluje u našem srcu pobuđujući onaj "osjećaj vjere" (sensus fidei) po kojem, kao što kaže Drugi vatikanski koncil, Božji narod, pod vodstvom Učiteljstva, nepokolebljivo prijanja uz prenesenu vjeru, produbljuje je pravilnim sudom i u životu je potpunije primjenjuje (usp. Dogm. konst. Lumen gentium, 12)“ (Kateheza na općoj audijenciji 15. svibnja 2013.)

12.

„Isus se vraća Ocu, no nastavlja poučavati i nadahnjivati svoje učenike po djelovanju Duha Svetoga – rekao je papa Franjo i upitao – Koja je, naime, zadaća Duha Svetoga kojega Isus obećava kao dar? Sam to kaže: „On će vas poučavati o svemu i dozivati vam u pamet sve što vam ja reko.“ Tijekom svojega zemaljskog života Isus je već prenio sve što je htio povjeriti apostolima: dovršio je božansku Objavu, to jest sve što je, utjelovljenjem Sina, Otac želio reći čovječanstvu.

Zadatak je Duha Svetoga da podsjeća – rekao je Papa – to jest da pomogne u potpunosti razumjeti i konkretno ostvariti Isusov nauk, a upravo je to i poslanje Crkve koja ga ostvaruje kroz jasan način života koji je obilježen određenim potrebama: vjerom u Gospodina i izvršavanjem njegove riječi; poslušnošću djelovanju Duha Svetoga koji uskrslog Gospodina stalno drži živim i prisutnim; prihvaćanjem Njegovoga mira i svjedočenja istoga kroz otvorenost i susret s drugima.

Da bi sve to ostvarila, Crkva ne može ostati statična, nego djelatna, te je sudjelovanjem svakog krštenika pozvana djelovati kao zajednica na putu, pokretana i podržavana svjetlom i snagom Duha Svetoga koji sve čini novim – rekao je Sveti Otac i napomenuo – Radi se o oslobađanju od svjetovnih navezanosti koje očituju naši pogledi, strategije i ciljevi koji često opterećuju put vjere, te o tome da budemo poslušni riječi Gospodinovoj. Tako će Duh Božji biti onaj koji vodi nas i Crkvu kako bi svijetlilo njezino istinsko lice, lijepo i sjajno kako ga želi Krist.“ (Papa Franjo, Nagovor prije Kraljice neba, 26. svibnja 2019.)